

(Независне новине)

Младен Босић, предсједник Српске демократске странке, изјавио је у интервјуу за "Независне новине" да ће долазак потпредсједника САД Џозефа Бајдена и резолуција америчког Конгреса бити иницијална каписла која ће покренути нови круг разговора о уставним промјенама.

Босић је истакао да ће одређени кругови из Сарајева, предвођени Харисом Силајџићем, покушати да Бајденов долазак искористе да излобирају већи спољни притисак на РС, али да се то неће десити, јер САД имају много озбиљнијих проблема од државног интереса него што је то БиХ.

Он сматра да неће доћи до заокрета политике САД према БиХ истичући да је "јасно да је БиХ зона интересовање Европске уније укључујући и Русију".

Говорећи о предстојећим општим изборима у БиХ, Босић је рекао да не постоји могућност за било какву предизборну коалицију СДС-а и СНСД-а, али после избора, како каже, ко зна шта може бити...

"СДС и СНСД биће носиоци два најјача супротстављена блока и не видим могућност било каквог коалирања двије партије у предизборном периоду", рекао је Босић.

По Вашем мишљењу, да ли је процес уставних промјена запао у кризу, посебно након застоја у прудском процесу?

- Резолуција америчког Конгреса и долазак америчког потпредсједника Џозефа Бајдена вјероватно ће бити та иницијална каписла која ће покренути нови круг разговора. За нас је неприхватљиво да се то ради под притиском и за СДС је промјена Устава једино могућа на основу консензуса, прије свега у РС, а након тога осталих у БиХ, без притиска споља. Питање Устава је унутрашња ствар државе и ниједна држава, па биле то и САД, немаја право да на то утиче. БиХ је поцијепано друштво и, како они кажу, неуспјела држава. Тачно је да у БиХ постоји замрзнути конфликт и због тога је она проблематична за будућност и зато ће још бити у центру интересовања међународних фактора.

Сматрате ли да се мијена став САД према БиХ и да ће доћи до заоштравана политике према БиХ?

- Повратком демократа на власт и једног дијела администрације која је била деведесетих година на челу САД и Стејт департмента, питање БиХ се актуелизује. И то од стране људи који су направили дипломатске каријере на рачун БиХ приказујући то као велики успјех америчке администрације. Сада је другачија ситуација, у БиХ није рат, а САД имају много озбиљнијих и важнијих проблема од државног интереса него што је то БиХ. Јасно је свима да је БиХ зона интересовање ЕУ, укључујући и Русију. Ми смо простор који се физички налази у Европи и сасвим је логично да ће Европа имати одлучујући утицај што се тиче спољних фактора на ситуацију у БиХ. Сада неки кругови у Сарајеву, предвођени Силајџићем, покушавају да ту ситуацију с излобираном резолуцијом америчког Конгреса и посјету потпредсједника САД Џозефа Бајдена прикажу као нешто револуционарно и неки огроман заокрет, догађај од специјалне важности који ће донијети преокрет у БиХ. То није тако. Свјестан сам да ће Сарајево покушати на основу тога да излобира већи спољни притисак на РС. Али, високи представник у БиХ Валентин Инцко рекао је да је питање уставних промјена питање унутрашњих односа у БиХ и не очекујемо да се у то мијеша било ко.

Да ли је питање уставних промјена могуће ријешити унутар прудског процеса, само договором три лидера?

- Прудски процес ми не прихватамо као легитимни процес. Он је катастрофална ствар за РС, јер је први пут један од водећих политичара, односно предсједник Владе РС и најистакнутија личност у РС прихватио да прича о територијалном преустројавању БиХ на четири територијалне јединице и прихватио на неки начин да се разговара о промјени Дејтонског мировног споразума. То је за нас апсолутно неприхватљиво, јер је свима јасно да је то против интереса РС и да је дејтонска БиХ једини могући оквир у којем Српска може да функционоше у БиХ. Све остало је играње ватром и отварање

Пандорине кутије и ми у томе нећемо учествовати. Било каква суштинска промјена Дејтонског мировног споразума у БиХ не долази у обзир, јер би то имало катастрофалне посљедице и упозорили смо на то Додика. Додик у овом тренутку ћути у вези с причом о Дејтонском споразуму и уставним промјенама и, нажалост, свима је јасно да ће ова ситуација са Тужилаштом око покретања криминалних истрага послужити као врста притиска на Додика око уставних промјена. Кључни проблем је што су институције РС, тужилаштва и истражни органи дозволили да својом неактивношћу отворе простор тужилаштвима у БиХ да покрећу питања корупције и евидентног криминала и да БиХ користе за уцењивања политичара РС. Убијећен сам да их не боли то што је неко украо и скренуо у приватне џепове 100 или 500 милиона КМ већ их интересује да на рачун тога извуку политичке уступке. Основни проблем РС је непостојање правне државе.

Очито да РС улази у политичку кризу. Како видите да ће бити разријешена ова ситуација?

- Ако Милорад Додик подлегне притисцима и почне правити уступке који су против интереса РС, тражићемо од њега да се придржава онога што је обећавао гласачима. Упозорићемо га да нема легитимитет да ради било шта друго осим онога што је обећавао на изборима. Ако жели да спроводи неку другу политику, тада би било потребно спровести ванредне опште изборе. Један од заокрета политичких ставова је прудска прича о четири територијалне јединице, која је у директној супротности с референдумом и самосталношћу РС, какву причу је пласирао 2006. године и на основу које је добио велики број гласова. Да ли ће бити ванредних избора, зависи од сљедећих мјесеци да ли ће Додик подлећи притисцима који се врше на њега или неће. Ако подлегне притисцима, ми ћемо тражити ванредне изборе, јер то није политика на којој је добио гласове бирача.

Да ли постоји могућност да након општих избора СДС и СНСД уђу у велику коалицију, будући да су двије највеће странке у БиХ?

- Не постоји могућност за било какву предизборну коалицију СДС-а и СНСД-а, али послје избора ко зна шта ће бити, ко ће бити жив, а ко неће... То је друга прича, али прије избора не постоји заиста реална основа за коалицију СДС-а и СНСД-а. Ми смо практично по дефиницији носиоци два блока и да је двопартијски систем у РС англосаксонски, онда би то било могуће. Додик је најавио излазак на изборе у коалицији са ДНС-ом и СП и тај потез већ је одредио ситуацију пред наредне изборе. Очигледно је да ћемо имати најмање два јака супротстављена блока и то ће бити суштина сљедећих избора. СДС и СНСД су двије странке које носе политички живот у РС. Опозиција је нужна ствар у политичком животу. Да нема опозиције, требало би је измислити, јер је

коректив власти. Ако нема опозиције, онда нема ни контроле. Ми нећемо допустити да се понови ситуација као у Црној Гори, када је опозиција изашла разједињена, а власт у коалицији. Знамо какав је исход такве ситуације и то не можемо допустити да се деси у РС. Опште изборе умногоме ће опредјељивати година и догађаји пред нама, ситуација с Тужилаштвом БиХ и подношење кривичне пријаве против појединаца из власти РС једним дијелом ће утицати на ток тих избора. Са друге стране, и прича о уставним промјенама ће сигурно утицати на даљи ток избора. Ми смо ушли у фазу кад већ сви виде да ће овај пут изборна година имати најдужу кампању која ће почети од септембра. Како су ствари поредане, практично од септембра ће кренути тиха кампања. И сама најаву владајуће коалиције за предстојеће изборе СНСД, ДНС и СП је била најаву почетка изборне кампање.

С обзиром на то да сте у коалицији са СНСД-ом у неким општинама, да ли се то може десити на републичком нивоу?

- Више пута смо јавно нудили СНСД-у сарадњу у најважнијим политичким питањима која нису ствар ниједне партије, чак нису ствар ни само власти, ни скупштинске већине него свеукупног друштва. Промјена Устава је ствар читавог друштва, а не тренутно онога ко је на власти у том периоду. Нажалост, нисмо наилазили на било какве сигнале спремности за договарање око тога, али са друге стране, постоји у неколико општина коалициона сарадња на локалном нивоу између СДС-а и СНСД-а. То је ствар договора локалних политичара и ако је то у корист те локалне заједнице, немам ништа против тога. Све оно што би донијело бољи живот грађанима одобравам. Не видим могућност било каквог коалирања СДС-а и СНСД-а у предизборном периоду мислим да ће ове двије странке бити носиоци два најјача супротстављена блока, а о сарадњи након избора рано је говорити. СДС не планира да иде самостално на изборе и нудимо договор осталим потенцијалним странкама. Да ли ће бити два или више блокова, остаје да се види, и ми смо отворени за прављење што шире коалиције. Наша су врата отворена за заједнички излазак на предстојеће изборе. У РС ће бити створен опозициони блок и није извјесно ко ће све бити у њему, још је рано за то.

Да ли је СДС након подјела консолидовала редове, има ли прелазака у Демократску странку Драгана Чавића?

- Ми смо у овом тренутку најконсолидованија странка. СДС је ријешо своје проблеме и наша врата су отворена у оба смјера, и за нове чланове који пристижу у странку и за оне који мисле да ће боље проћи и да ће се ухљебити у некој новој странци рачунајући ту и новоосновану странку Драгана Чавића. Међутим, морам да кажем да сам задовољан

садашњим стањем у СДС-у и да смо завршили процес консолидације и спремни смо за кампању за сљедеће изборе. Остали смо једна од убједљиво двије најаче странке на политичкој сцени у РС. Послије свих притисака и свега што се дешавало у СДС-у, мислим да је то велики успјех за нас. Какав ће бити однос снага послије избора, остаје да се види. Ми немамо ништа против оснивања било које странке, али имамо ако неко покушава да оснује своју странку и привуче чланство на основу роварења унутар СДС-а. И са тог становиштва не мислимо да је Чавићево понашање у неком претходном периоду било пријатељско према СДС-у. Чавић треба да изваже своју политичку тежину на изборима. Није лако прећи цензус и ући у Народну скупштину РС. Када прођу избори, онда ћемо видјети колика је стварна тежина. У овом тренутку Чавић покушава да оснује странку, још није имао оснивачку сједницу Скупштине и остаје да се види да ли ће добити подршку гласача. Очигледно је да има подршку једног дијела медија и очигледно да је пожељна политичка личност за један дио политичара из Сарајева и федералне јавности и да има подршку одређених иностраних амбасада у том дјеловању, али то није у директној пропорцији с подршком гласача. Џаба што вас подржава неки политичар из Сарајева ако немате подршку у својој улици, у својој мјесној заједници, односно у РС.

Има ли одлива чланства из СДС-а у Чавићеву странку?

- Нема. Онај први одлив два посланика Бранислава Шкобе и Војислава Глигића из Скупштине РС и Момчила Новаковића у парламенту БиХ је оно што се десило раније. Не видим да је то потресло СДС.

Са позиције најаче опозиционе странке, како коментаришете рад Владе РС?

- У наредних десет дана у Народној скупштини предложићемо сет антикоруптивних закона на усвајање, јер је највећи проблем РС непостојање правне државе. Предложићемо да буде испитан начин стицања имовине свих главних политичара, односно носилаца извршне власти. Предложићу да будем први чија ће имовина и приходи бити испитани, али ћемо тражити да то буде урађено и за све остале, јер је овдје нормално да политичари буду корумпирани. Тражићемо да буду преиспитани приходи и имовина за све предсједнике странака, влада, министара, посланика и то не само ових него и оних који су били и прије. Само када то буде испитано, за неког можете тврдити да је криминалац. СНСД је предлагао закон о испитивању поријекла имовине, али изненада је повучен, очигледно је да су имали проблема са своји руководством. Ако у РС не буде правне државе, нећемо имати будућност. Они који су имовину стекли на основу корупције и криминала и немају покриће за то треба да одговарају, без обзира да ли су из СНСД-а, СДС-а...

Вјерујете ли у институције система, да ће истрага у случају недавног убиства убиства потпредседника СДС-а Бранислава Гарића бити правична?

- Исти дан када је Гарић убијен замолио сам медије да не спекулишу, али је све попримило разне инсинуације и све то са намјером да се криминализује случај иако није било доказа за то. Раније је требало изаћи с тим подацима у јавност, а један дио одговорности сноси Тужалиштво које ћути о свему томе и оставља простор за разне спекулације. Кабинет начелника општине Добој изашао је с подацима колико је дужна општина фирми убице "Грађ промету" и колико је дужна та фирма општини. То су цифре које су релативно толико мале да демантују сва нагађања о обрачуну око дуговања. Око 60.000 КМ дуга општине тој фирми или 60.000 или 120.000 КМ дуга фирме према општини нису цифре за такав ниво послова које би могле било кога да наведу на обрачун и на убиство. Тај дио приче који је пласиран је без основа и очекујемо да буде спроведена независна истрага. Изразили смо сумњу у човјека који је тужилац из Добоја, који води истрагу, а који је био пријављен од стране Гарића због необјективности ВСТС-у. Због тога смо тражили да се нађе начин да буде спроведена независна истрага, јер нисмо имали повјерења у човјека који је очигледно био у сукобу са жртвом. Сматрамо да је ту морао интервенисати ВСТС или главни тужилац РС. Овакво понашање званичних органа је апсолутно ћутање и подгријава спекулација и разне неутемељене приче око тог убиства. У позадини тога је у ствари свирепо, хладнокрвно убиство. Никакве свађе ту није било, али на истражним органима је да раде свој посао.